

Spis treści

Ogólne przesłanki pracy – uwagi wstępne	5
1. Warunki uczestnictwa społecznego – pytanie o perspektywę pedagogiki społecznej	17
Wprowadzenie – tło problemu	17
1.1. Współczesna debata na temat statusu teoretycznego pedagogiki społecznej – wybrane wątki	19
1.2. Typy argumentowania społecznego statusu pedagogiki społecznej – pytanie o pedagogiczną zasadę	29
1.3. Perspektywa pedagogiki społecznej – zagadnienia teoretyczno-metodologiczne	36
1.4. Warunki uczestnictwa społecznego – elementy perspektywy dyscypliny	43
Podsumowanie	57
2. Tradycje w pedagogice – problemy metodologiczne	59
Wprowadzenie	59
2.1. Pojęcie tradycji	60
2.2. Społeczne warunki wychowania – symptomy zmiany a problem tradycji	67
2.3. Tradycje w pedagogice – odniesienia do współczesności	80
Podsumowanie – o dwóch odmianach stosunku do tradycji	89
3. Wybrane koncepcje działania – niepewność edukacyjnej praktyki	93
Wprowadzenie	93
3.1. Pedagogiczne pytanie o działanie a dwie perspektywy socjologiczne	96
3.2. Działanie celowe – działanie zorganizowane	100
3.3. Działanie pragmatyczne – rozwiązywanie problemów	105
3.4. Komunikacja w działaniu – działanie komunikacyjne	112
Podsumowanie	118
4. Metodologia w pedagogice – problemy dyscyplinarne i zagadnienia kształcenia	123
Wprowadzenie	123
4.1. Nauka i nie-nauka – społeczny kontekst wiedzy	127
4.2. Teorie i ich ocena	134
4.3. Zmiany modeli badań empirycznych	140

4.4. Metoda, technika, procedura badawcza – odniesienia do koncepcji Aleksandra Kamińskiego	151
Podsumowanie	169
5. O drugoplanowych warunkach poprawności praktyki badawczej – perspektywa biografii	173
Wprowadzenie	173
5.1. Szerokie rozumienie praktyki badawczej – uzasadnienia	175
5.2. Wybrane warunki prowadzenia badań – ich znaczenie w perspektywie biograficznej	180
5.2.1. Zagadnienie wyboru teorii – perspektywa biograficzna	182
5.2.2. Praktyka współdziałania – pozytywne zobowiązania	190
5.2.3. Praktyka pisania	197
Podsumowanie	204
6. Problem wiedzy profesjonalnej	209
Wprowadzenie	209
6.1. Zmiany kontekstu historycznego i społecznego – główne tendencje	210
6.2. Zaangażowanie nauki akademickiej w pracę socjalną – niektóre problemy	218
6.3. Cechy ogólne i problem złożoności wiedzy w pracy socjalnej	222
6.3.1. Strukturalna użyteczność wiedzy profesjonalnej	223
6.3.2. Proces wymiany wiedzy profesjonalnej	227
6.3.3. Zogniskowanie wiedzy profesjonalnej na przedmiocie – działaniu	230
6.3.4. Uporządkowanie wiedzy profesjonalnej według zasad działania	235
6.4. Różnorodność perspektyw wiedzy w profesjonalnej praktyce	239
Podsumowanie	247
7. Pytanie o pogranicze pedagogiki społecznej	253
Wprowadzenie – podłoże problemu	253
7.1. Odległość dyscyplinarna – społeczne warunki i teoretyczne różnicowanie	255
7.2. Główne czynniki zmian – odmiany pogranicza	263
7.3. Pedagogika społeczna jako dyscyplina empiryczna – uwagi o granicach nauki normalnej	273
7.4. Granice określane przez język dyscypliny – wybrane elementy praktyki dyskursu	279
7.5. Biograficzne źródła przekraczania granic dyscypliny	288
7.6. Odmiany – style uprawiania pedagogiki społecznej	293
Uwagi końcowe	300
Zakończenie	303
Bibliografia	317